

## ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2017

mun. Chișinău

### Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă  
Judecătorii – Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul lui Gheorghe Sîrbu, avocatul Constantin Chira împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Sîrbu împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” și Serviciului tehnologii informaționale al MAI cu privire la contestarea actului administrativ,

#### c o n s t a t ă :

La 19 decembrie 2014, Gheorghe Sîrbu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” (în continuare ÎS „CRIS Registru”) și Direcției Informații și Statistică a Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (în continuare DIS a STI al MAI) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii menționează că, la 15 septembrie 2014, a solicitat eliberarea pașaportului cetățeanului Republicii Moldova în termen de 10 zile, achitând pentru acest serviciu suma de 1140,00 de lei. Însă, la 24 septembrie 2014, ÎS „CRIS Registru” a refuzat în eliberarea acestuia, invocând ca temei informația furnizată de DIS a STI al MAI privind intentarea unui dosar penal și interdicțiile aplicate în cadrul acestuia. Astfel, adresându-se la 24 septembrie 2014 DIS a STI al MAI i s-a comunicat, în formă verbală, despre producerea unei erori la procesarea informației.

În aceste circumstanțe, având nevoie în mod urgent de pașaport biometric al cetățeanului Republicii Moldova, la 25 septembrie 2014 s-a adresat repetat ÎS „CRIS Registru” cu solicitare privind perfectarea pașaportului în termen de 24 ore, achitând suplimentar suma de 380 de lei.

Consideră neîntemeiat refuzul ÎS „CRIS Registru” din 24 septembrie 2014 de a elibera pașaportul cetățeanului Republicii Moldova în termen de 10 zile și, prin urmare, pârâții ÎS „CRIS Registru” și DIS a STI al MAI urmează să-i repare

prejudiciul material cauzat prin acest refuz, compensându-i suma de 380 de lei, diferența de cost achitată pentru serviciul de eliberare a pașaportul cetățeanului Republicii Moldova în termen de 24 de ore.

Solicită admiterea acțiunii, constatarea ilegalității refuzului nr.02/2 S-504 din 17 noiembrie 2014 emis de ÎS „CRIS Registru” și a refuzului nr.8/6-1-S-1730/14 din 21 noiembrie 2014 emis de DIS a STI al MAI; anularea refuzului nr.02/2 S-504 din 17 noiembrie 2014 emis de ÎS „CRIS Registru” și a refuzului nr.8/6-1-S-1730/14 din 21 noiembrie 2014 emis de DIS a STI al MAI; încasarea în mod solidar din contul ÎS „CRIS Registru” și a DIS a STI al MAI a sumei de 380,00 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului material; încasarea în mod solidar din contul ÎS „CRIS Registru” și a DIS a STI al MAI a sumei de 10 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral; compensarea din contul ÎS „CRIS Registru” și a DIS a STI al MAI, în mod solidar a cheltuielilor de judecată suportate.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016 (f.d.145, 149-152 vol. I) s-a admis parțial cererea de chemare în judecată; s-au recunoscut ca ilegale și s-au anulat: refuzul nr.02/2 S-504 din 17 noiembrie 2014 emis de ÎS „CRIS Registru” și nr. 8/6-1-S-1730/14 din 21 noiembrie 2014 emis de Direcția Informații și Statistică a Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova; s-a încasat de la Direcția Informații și Statistică a Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul reclamantului Gheorghe Sîrbu suma de 3 040 de lei cu statut de prejudiciu moral și suma de 1 000 de lei cu statut de cheltuieli de judecare a cauzei, în total suma de 4 040 de lei; iar în rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției pronunțate, prima instanță a reținut că refuzul eliberării pașaportului cetățeanului Republicii Moldova are efect similar cu aplicarea măsurii restrictive de nepărsire a țării. Or, măsura prin care o persoană este deposedată de un document de călătorie, în cauză pașaportul cetățeanului Republicii Moldova, reprezintă fără îndoială o ingerință în exercitarea libertății de circulație.

Succesiv, instanța inferioară a conchis netemeinicia pretenției reclamantului privind încasarea în mod solidar de la pârâți a sumei de 380 de lei, deoarece această sumă a fost achitată de către reclamant pentru prestarea unui serviciu public.

Subsecvent, a ajuns la concluzia că prin refuzul de a elibera pașaportul cetățeanului Republicii Moldova, reclamantului i s-a cauzat un prejudiciu moral, manifestat prin suferințe fizice și psihice, însă, suma solicitată de 10 000 de lei este excesivă și nu corespunde suferințelor real suportate de către acesta. La caz, coroborând circumstanțele speței, prima instanță a apreciat suma de 3 040 de lei ca fiind echivalentă prejudiciului moral cauzat reclamantului.

În această ordine de idei, prin prisma prevederilor art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța a constatat temeinicia pretenției reclamantului cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, deoarece prin bonul de plată seria XL nr.287802 se confirmă faptul că reclamantul a achitat suma de 1 000 de lei pentru asistență juridică prestată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 (f.d. 237, 238-244 vol. I) s-au admis apelurile declarate de Gheorghe Sîrbu și Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI; s-a casat integral hotărârea Judecătorei Râșcani,

mun. Chișinău din 26 februarie 2016 și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Sîrbu; s-a recunoscut ca ilegal refuzul ÎS „CRIS Registru” nr.02/2 S-504 din 17 noiembrie 2014; s-a încasat de la ÎS „CRIS Registru” în beneficiul lui Gheorghe Sîrbu suma de 380 de lei, în calitate de prejudiciu material; s-a încasat de la Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI în beneficiul lui Gheorghe Sîrbu prejudiciul moral în sumă de 1 000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 000 de lei; în rest cererea de chemare în judecată s-a respins.

În susținerea soluției pronunțate, instanța de apel a reținut că refuzul ÎS „CRIS Registru” de a elibera lui Gheorghe Sîrbu pașaportul cetățeanului Republicii Moldova s-a axat pe o eroare depistată ulterior, și anume faptul că în Registrul populației există două persoane cu date identice (nume, prenume, patronimic și data nașterii), astfel încât reclamantului i s-au atribuit datele despre infracțiunea comisă de către alt Gheorghe Sîrbu, care nu dispunea de cod numeric personal, figurând doar în arhiva Registrului de stat al populației.

Astfel, în virtutea confuziilor și erorilor comise în Registrul populației, prin atribuirea în datele reclamantului a informațiilor eronate despre comiterea infracțiunii de către altă persoană, primului i s-a refuzat în eliberarea documentului, conform înștiințării din 23 septembrie 2014, în legătură cu faptul că există interdicții, conform art. 8 lit. c) din Legea privind ieșirea și intrarea în Republica Moldova, având la bază informația furnizată de către DIS a STI al MAI.

Având în vedere erorile comise de DIS a STI al MAI, în rezultatul căreia ÎS „CRIS Registru” a refuzat lui Gheorghe Sîrbu în eliberarea pașaportului cetățeanului Republicii Moldova, ultimul fiind impus în situația de a achita suplimentar suma de 380 de lei pentru eliberarea documentului în termen de o zi, instanța de apel a evidențiat că reclamantului i s-a cauzat un prejudiciu moral, manifestat prin cauzarea suferințelor psihice, care urmează a fi reparat din contul STI al MAI.

Ținând cont că STI al MAI a recunoscut eroarea și a corectat-o, iar lui Gheorghe Sîrbu i s-a eliberat documentul solicitat la data dorită – 25 septembrie 2014, instanța inferioară a apreciat suma de 1 000 de lei ca fiind o compensare satisfăcătoare a prejudiciului suferit de ultimul.

Succesiv, instanța de apel a conchis că, ÎS „CRIS Registru” nu avea temei de a refuza lui Gheorghe Sîrbu în eliberarea pașaportului de cetățean al Republicii Moldova, or, însăși părțile au invocat că la 25 septembrie 2014, ultima zi de executare a cererii din 15 septembrie 2014, au fost radiate informațiile care au servit temei de a refuza elibera actul solicitat. Astfel, ÎS „CRIS Registru” a executat cererea de eliberare a documentului conform cererii din 25 septembrie 2014, recepționând în acest sens plata suplimentară de 380 de lei, pe când putea și trebuia să execute anume cererea din 15 septembrie 2014. Prin urmare, încasarea sumei suplimentare de 380 de lei nu este justificată și urmează a fi restituită din contul ÎS „CRIS Registru”.

Cu titlu secundar, prin prisma prevederilor art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța inferioară a constatat temeinicia pretenției reclamantului cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică de 1 000 de lei din contul STI al MAI, în condițiile în care erorile admise de acesta au creat situația în litigiu.

La 01 martie 2017, reprezentantul ÎS „CRIS Registru”, Radu Cherdivară a

declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 în partea încasării de la ÎS „CRIS Registru” în beneficiul lui Gheorghe Sîrbu suma de 380 de lei, în calitate de prejudiciu material, cu modificarea hotărârii în sensul respingerii acestei pretenții, ca fiind neîntemeiate (f.d. 1-3 vol. II).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 aprilie 2017 (f.d. 9-12 vol. II) s-a declarat inadmisibil recursul declarat de ÎS „CRIS Registru”.

La 16 mai 2017, reprezentantul lui Gheorghe Sîrbu, avocatul Constantin Chira a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, solicitând admiterea recursului și modificarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 în sensul majorării sumei adjuocate cu titlu de reparare a prejudiciului moral de la 1 000 de lei la 10 000 de lei; casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei hotărâri noi în această parte, prin care să se constate ilegalitatea refuzului nr.8/6-l-S-1730/14 din 21 noiembrie 2014 emis de DIS a STI al MAI; anularea refuzului nr.8/6-l-S-1730/14 din 21 noiembrie 2014 emis de DIS a STI al MAI; încasarea din contul DIS a STI al MAI a sumei de 380,00 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului material; încasarea din contul ÎS „CRIS Registru” a sumei de 10 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral; încasare din contul ÎS „CRIS Registru” a sumei de 1 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată suportate (f.d. 14-18 vol. II).

În motivarea recursului a reiterat motivele de fapt ce țin de fondul cauzei și a invocat temeuri și motive similare celor înserate în cererea de apel.

Examinând temeurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 (f.d.237, 238 vol. I) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr. 96 din 06 ianuarie 2017 (f.d. 245 vol. I), iar cererea de recurs a fost depusă la 16 mai 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (f.d. 14 vol. II), prin urmare calea de atac se consideră ca fiind demarată în interiorul termenului legal.

Instanța de recurs taxează că potrivit articolului 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

La caz, se evidențiază faptul că argumentele invocate în cererea de recurs (f.d.14-18 vol. II), în esența lor, sânt similare argumentelor înserate în cererea de apel (f.d. 169-172 vol. I), prin urmare, nu pot fi reținute. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează că, în cererea de recurs formulată, recurentul nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei

recurate, circumstanță care în esență face dificilă supunerea examenului legalității deciziei recurate de către instanța investită cu realizarea căii de atac.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

Ca urmare, necoresponderea recursului exigențelor prestabilite în alin. (1) al art.437 din Codul de procedură civilă, și care nu conține esența și temeiurile lui, argumentul ilegalității actului de dispoziție atacat, precum și propunerile respective, constituie temei de inadmisibilitate a recursului în cauză.

La caz, relevantă este jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn împotriva Germaniei*).

În această ordine de idei, se evidențiază faptul că argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului, or, recursul este o cale de atac de drept vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat, iar argumentele care au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art.130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că memoriul expus în cererea de recurs este lipsit de substanță, iar reprezentantul recurentului nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, iar argumentele înserate în recurs fiind distincte procedurii de recurs, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al acestuia, lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului și reprezentantului acestuia cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de reprezentantul lui Gheorghe Sîrbu, avocatul Constantin Chira nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind

lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că reprezentantul recurentului Gheorghe Sîrbu, avocatul Constantin Chira a depus prezenta cerere de recurs după ce Gheorghe Sîrbu și reprezentantul său au avut posibilitatea de a fi auziți de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „*Levages Prestations Services*” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului Gheorghe Sîrbu i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, se prezumă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei*, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul lui Gheorghe Sîrbu, avocatul Constantin Chira în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

#### d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul lui Gheorghe Sîrbu, avocatul Constantin Chira împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,  
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic